

§ 573

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 5.1.2022 § 4 (liukastuminen)

HEL 2021-011909 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 5.1.2022 (4 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 5.1.2022 (4 §) päätöksellään hylännyt 11.1.2021 osoitteessa Lehtisaarentie 1 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan 3 995,61 euron suuruisen vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 11.1.2021 kello 16.00 jalkakäytävällä Lehtisaarentie 1:n kohdalla tapahtuneeseen liukastumisvahinkoon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Vantaan lentoaseman mittaustiedot eivät ole linjassa Lehtisaaren säätilatietojen kanssa, koska ko. sääasema sijaitsee sisämaassa ja Lehtisaari on rannikon saari. Kun vahinkopaikan hiekoitus oli tehty edellisen kerran 4.1.2021 eli seitsemän päivää aikaisemmin ja vahinkopäivänä aurattu verkkoteräauralla, niin hakijan käsityksen mukaan hiekoituksesta ei voinut olla mitään jäljellä. Vahinkopäivänä sataanut lumi oli peittänyt vahinkopäivän aamuna klo 9:37 suoritettua karhennuksen. Hakija toteaa itse ottaneensa talviolosuhteet huomioon ja noudattaneensa huolellisuutta ja varovaisuutta.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, joten pelkästään siitä, että talviolosuhteissa on tapahtunut liukastuminen, ei yksinään seuraa kunnossapitovelvollisen vahingonkorvausvastuuta.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Auraustoimenpiteitä lähdetään suorittamaan määrätyn, alueen luokituksen mukaisen toimenpideajan puitteissa sataneen lumen määrän ylittäessä lähtökynnyksen. Ilmatieteen laitoksen eri mittausyksiköiden välillä mitatuissa lumen määrissä esiintyy usein poikkeavuutta, mutta tällä ei yleensä ole käytännön merkitystä toimenpideaikojen seurannassa. Tässä tapauksessa ko. alueella on noudatettu 8 tunnin toimenpideaikaa (III-luokan kevyen liikenteen väylä, 5 cm:n lähtökynnyksen lumen määrässä). Yksikön päällikön päätöksessä on selvitetty lumensyvyyden vaihtelut aikavälillä 10.1.-13.1.2021 vallinneen poikkeuksellisen runsaan lumisateen aikana. Ilmatieteen laitos oli tiedottanut yleisesti poikkeuksellisen runsaan lumisateen alkavaksi 10.1.2021 ja jatkuvaksi 13.1.2021 saakka. Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi kaupunki oli käynnistänyt varautumissuunnitelmansa.

Vahinkopaikkaa oli hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa aurauksen jälkeen 4.1.2021. Tämän jälkeen alue on aurattu 8.1.2021 klo 05:36. Seuraava auraus oli suoritettu vahinkopäivän 11.1.2021 aamuna klo 9:37. Auraukset on suoritettu karhentavalla verkkoterällä. Jatkuvan, runsaan lumisateen aikana uutta hiekoitusta ei pääasiallisesti kannata tehdä, koska kokemuksen mukaan hiekoituksen vaikutus sellaisissa olosuhteissa jää lyhytaikaiseksi. Karhentavalla verkkoterällä suoritettu auraus ei poista vanhoja hiekoja, vaan päinvastoin nostaa aiemmin tehdyn hiekoituksen tehokkaasti uudelleen pintaan. Kunnossapidosta vastaavan yrityksen työnjohdon toimesta Lehtisaarentiellä oli tehty katutarkastus vahinkopäivänä 11.1.2021 klo 13:06 eli vain kolme tuntia ennen vahinkoajankohtaa. Tällöin aamuksen aurauksen karhennettu pinta oli saadun selvityksen mukaan ollut vielä havaittavissa.

Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397). Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että kadun mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Tässä tapauksessa liukastumiseen on ollut myötävaikuttamassa verkkoauratun pinnan päälle satanut ohut lumikerros. Tämä on asettanut jalankulkijoille erityisen tarpeen noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta kadulla liikuttaessa. Kaupunki katsoo, että tapauksessa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa tehty kaupungin normien mukaisesti.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 18.1.2022, saate 24.1.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote Oikaisuvaatimuksen teki-
Otteen liitteet Esitysteksti

jä

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 10.1.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 24.1.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 18.1.2022, saate 24.1.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 05.01.2022 § 4

HEL 2021-011909 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 21.10.2021 esittänyt kaupungille yhteensä 3 995,61 suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen liukastumisen aiheuttamista kuluista. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut jäisellä ja auraamattomalla jalkakäytävällä 11.1.2021 kello 16.00 osoitteessa Lehtisaarentie 1.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella ovat laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Helsingin kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katu- luokituksen sekä liikenteellisen merkityksen mukaan.

Saadun selvityksen mukaan Lehtisaarentie on luokiteltu III luokkaan. III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan III luokan väyliltä I ja II luokan väylien jälkeen. III luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että yöllinen lumisade aurataan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Ilmatieteen laitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on Helsinki-Vantaan sääasemalla tehdyissä mittauksissa kello 16.00 ollut -0,7°C. Jatkuva, runsas lumisade on alkanut vahinkoa edeltävänä päivänä siten, että edellisenä aamuna kello 8.00 lumen syvyyttä on mitattu 10 senttimetriä. Vahingon tapahtuma-aikaan lumen syvyyttä on mitattu jo 22 senttimetriä.

Ilmatieteenlaitos on tiedottanut yleisesti poikkeuksellisen runsaan lumisateen alkavaksi 10.1.2021 ja jatkuvaksi keskiviikkoon 13.1.2021 asti.

Ilmatieteenlaitoksen Helsinki-Vantaan säähavaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan lumisadetta on mitattu 10.1.2021 alkaen tauoten aina hetkeksi 13.1.2021 kello 12.00 asti. Lumisateen alkaessa 10.1.2021 lumensyvyudeksi on kello 8.00 mitattu 10 senttimetriä ja 13.1.2021 lumensyvyyttä on mitattu korkeimmillaan 60 senttimetriä. Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupunki on käynnistänyt varautumissuunnitelmansa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan Lehtisaarentie on aurattu vahinkopäivänä ennen vahinkoa kello 9.37. Auraus tehdään verkkoteräauralla, joka jättää auratun pinnan karheaksi ja nostaa aiemmin tehdyn hiekoituksen pintaan. Jatkuvan, runsaan lumisateen aikana hiekoituksia ei pääasiallisesti tehdä sen vaikutuksen jäädessä lyhytaikaiseksi. Katutarkastus on tehty Lehtisaarentiellä työnjohdon toimesta 11.1.2021 kello 13.06 jolloin aamuisen aurauksen karhennettu pinta on vielä ollut havaittavissa. Ennen vahinkotapahtumaa hiekoitus Lehtisaarentiellä oli tehty edellisen kerran 4.1.2021.

Pelkkä vahinkotapatuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Liukkauden torjuntaa ei myöskään ole mahdollista toteuttaa siten, että jalkakäytävän mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Jalankulkijan tulee ottaa olosuhteet huomioon ja noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta talvella liukkaudessa. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397).

Tässä tapauksessa kaupungin puolelta ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta. Asiassa saatujen selvitysten perusteella liukkaudentorjunta on ennen vahinkoa tehty Helsingin kaupungin normien mukaisesti. Kaupunki ei katso, vakiintunut oikeuskäytäntö huomioon ottaen, laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

11.10.2022

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi